

FIȘA DISCIPLINEI
GEOPOLITICĂ, GEOSTRATEGIE ȘI GEOECONOMIE

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE VEST “VASILE GOLDIȘ” DIN ARAD
1.2. Facultatea	FACULTATEA DE ȘTIINȚE SOCIO-UMANE ȘI EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT
1.3. Departamentul	ȘTIINȚE SOCIALE ȘI UMANISTE
1.4. Domeniul de studii	STUDII DE SECURITATE
1.5. Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6. Programul de studii	STUDII DE SECURITATE

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		GEOPOLITICĂ, GEOSTRATEGIE ȘI GEOECONOMIE					
2.2. Titularul activităților de curs		CONF.UNIV.DR. BENTE CRISTIAN					
2.3. Titularul activităților de seminar		LECT.UNIV.DR. DANIEL IAROSLAV					
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	EX	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care 3.2. curs	2	3.3. Seminar / laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care 3.5. curs	28	3.6. Seminar / laborator	14
Distribuția fondului de timp					ORE
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					5
Examinări					3
Alte activități:					-
3.7. Total ore studiu individual					58
3.8. Total ore din planul de învățământ					42
3.9. Total ore pe semestru					100
3.10. Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. Precondiții de curriculum	-
4.2. Precondiții de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. Condiții de desfășurare a cursului	-
5.2. Condiții de desfășurare a seminarului / laboratorului	-

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	• Aplicarea fundamentelor teoriilor sociale și politice în înțelegerea, analizarea și evaluarea organizării socio-politice• Elaborarea de proiecte profesionale cu utilizarea unor principii și metode consacrate în domeniu• Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale arie de specializare; utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională• Utilizarea cunoștințelor de bază pentru explicarea și interpretarea unor variate tipuri de concepte, situații, procese, proiecte etc. asociate domeniului
Competențe transversale	• Gestionarea informațiilor specifice rezolvării sarcinilor complexe în context (receptarea, transmiterea, prelucrarea, stocarea informațiilor în documente de profil), inclusiv prin utilizarea la nivel avansat a unei limbi de circulație internațională și la nivel mediu sau avansat a unei a doua limbi străine• Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară corespunzătoare diverselor paliere ierarhice

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	• Înțelegerea modului în care spațiul (teritoriul) influențează comportamentul strategic al actorilor statali și non-statali și competiția lor pentru resurse, modul în care politica a fost și este informată prin geografie de către cei care se autodefinesc utilizând apelativul de geopoliticieni.• Cursul analizează critic uzul și abuzul de terminologie

	geopolitică pentru a justifica și/sau a ascunde relațiile de putere între națiuni, dar și între alte entități supranaționale, internaționale sau transnaționale. Sunt analizate atât pretinsele perspective obiective, cât și reprezentările sociale ale spațiilor politico-geografice și ale comunităților umane care le populează.
7.2. Obiectivele specifice	- prezentarea școlilor de geografie politică, geopolitică și geostrategie relevante; - formarea abilităților necesare geopoliticianului: dezvoltarea hărții mentale, în acord cu realitățile geografiei politice și umane; abilitatea de a înțelege jocurile de putere care caracterizează politica mondială; cunoașterea geopoliticii structurale, formale, practice și populare; înțelegerea raporturilor dintre geopolitică, geostrategie și geoeconomie; - Analiza geopolitică a regiunilor de interes (geopolitica regională); - Înțelegerea de către studenți a evoluțiilor din mediul de securitate internațional contemporan din perspectivă geopolitică; - dezvoltarea unei metode de cercetare geopolitică, aplicată la studii de caz naționale și regionale.

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Noțiuni introductive: Determinarea câmpului de analiză al geopoliticii; interpretări ale hărților geopolitice ale lumii; factorii geopolitici; delimitări conceptuale: geografie politică - geopolitică – geostrategie	expunere, prelegere	-
2. Precursorii geopoliticii: școala geopolitică germană (organicistă) (Ratzel, Kjellen, Haushofer)	expunere, prelegere	-
3. Precursorii geopoliticii: școala geopolitică anglo-saxonă (Mahan, Mackinder, Spykman)	expunere, prelegere	-
4. Precursorii geopoliticii: școala geografiei politice franceze (Reclus, De la Blache, Ancel)	expunere, prelegere	-
5. Teorii și proiecte geopolitice în prima jumătate a secolului XX; proiectele puterilor Axei; strategii geopolitice sovietice; strategia americană de Containment.	expunere, prelegere	-
6. Geostrategia nucleară: Vectorii geostrategiei nucleare, conflictele în Razboiul Rece, descurajarea strategică reciprocă, strategia de ingradire, arsenalele nucleare, clubul nuclear	expunere, prelegere	-

7. Geopolitică și geostrategie în timpul războiului Rece: Nealinieră, fronturile revoluționare, terorismul internațional, dimensiunea geopolitică a conflictelor regionale, geopolitică de apartheid, geopolitică	expunere, prelegere	-
8. Nașterea geopoliticii critice: școala geopolitică a lui Yves Lacoste	expunere, prelegere	-
9. Geopolitică critică (postmodernă) anglo-saxonă	expunere, prelegere	-
10. Analiza geopolitică a regiunilor Terrei după Războiul Rece: Geocultura, geopolitică centrului și a periferiei, geopolitică civilizațiilor, economia-lume, geoeconomia.	expunere, prelegere	-
11. Geopolitică și geostrategia americană după Războiul Rece	expunere, prelegere	-
12. Geopolitică a puterilor emergente: Federația Rusă, China, India	expunere, prelegere	-
13. Condiția geopolitică a României în secolul XXI	expunere, prelegere	-
14. Geopolitică în secolul XXI: mai este relevantă geopolitică azi?	expunere, prelegere	-

Bibliografie:

- BĂDESCU, Ilie, Geopolitică, globalizare, integrare, editura Mica Valahie, București, 2003 .
- BODOCAN, Voicu, Geografie politică, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1997 .
- BRZEZINSKI Zbigniew, Triada Geostrategică. Conviețuirea cu China, Europa, Rusia, Editura Historia, București, 2006.
- BRZEZINSKI, Zbigniew , Marea tablă de șah: supremația americană și imperatiile sale geostrategice, Univers Enciclopedic, București, 2000
- CLAVAL, Paul , Geopolitică și geostrategie: gândirea politică, spațiul și teritoriul în secolul al XX-lea, editura Corint, București, 2001
- DODDS, Klaus, ATKINSON, David (ed.), Geopolitical Traditions: A Century of Geopolitical Thought, ed. Routledge, Londra, New York, 2000.
- ENCEL, Frédéric, Orizonturi geopolitice, ed. Cartier, Chișinău, 2011.
- EZZATI, Ezatollah, Geopolitică în secolul XXI, ed. TopForm, București, 2009.
- NEGUȚ, Silviu, Geopolitică. Universul puterii, ed. Meteor Press, București, 2008.
- SEREBRIAN, Oleg, Despre geopolitică, ed. Cartier, Chișinău, 2009.
- TUATHAIL, Gearóid Ó., Critical Geopolitics: the Politics of Writing Global Space, Routledge, Londra, 1996 (
- TUATHAIL, Gearóid Ó., DALBY, Simon, ROUTLEDGE, Paul (ed.), The Geopolitics Reader, Taylor & Francis e-Library, 2003
- WALLERSTEIN, Immanuel , Geopolitics and Geoculture : essays on the changing worldsystem, Cambridge University Press, 1991

8.2. Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Metodologia de cercetare a geopoliticii: elemente de cartografie; instrumente de lucru ale geopoliticianului; documentarea geopolitică.	expunere, prelegere	-
2. Construirea unui raport de cercetare abordând "condiția geopolitică" a unui stat	expunere, prelegere	-
3. Geopolitica regională: integrarea europeană și euroatlantică	expunere, prelegere	-
4. Geopolitica regională: fosta Iugoslavie și Balcanii de Vest; Rusia și fostul spațiu sovietic	expunere, prelegere	-
5. Geopolitica regională: Germania și Noua Ostpolitik a Germaniei	expunere, prelegere	-
6. Orientul Mijlociu: Israelul - portavionul occidental din mijlocul lumii arabe?	expunere, prelegere	-
7. Spațiul geopolitic arab: cele 4 articulații ale lumii arabe	expunere, prelegere	-
8. Zona Golfului și strâmtoarea Ormuz; Golful Aden și strâmtoarea Bab-el-Mandeb	expunere, prelegere	-
9. Încercuirea geopolitică a Iranului; Turcia: între opțiunea euro-atlantică și opțiunea neo-otomană.	expunere, prelegere	-
10. Geopolitica Asiei Centrale: Uzbekistan - noul pivot central al regiunii?	expunere, prelegere	-
11. Conflicte geopolitice în Asia-Pacific: Marea Chinei de Sud; Coreea de Nord-Coreea de Sud; dezbatere interactivă; problematizare; prezentare referate	expunere, prelegere	-
12. Conflicte geopolitice în Asia-Pacific: India vs. Pakistan	expunere, prelegere	-
13. Regiunile polare; controlul resurselor de apă; controlul resurselor de hidrocarburi; spațiul cosmic și spațiul virtual	expunere, prelegere	-
14. Confruntări geopolitice între Marile Puteri ale secolului XXI: SUA vs. China; SUA vs. BRICS; Vest vs. Rest	expunere, prelegere	-
Bibliografie: • AGNEW, John, Geopolitics: revisioning world politics, editura Routledge, Londra și New York, 1999. • ANCEL, Jacques Geopolitique, Librairie Delagrave, Paris, 1936, pp. 7-26, 85-100 • BĂDESCU, Ilie, Geopolitică, globalizare, integrare, editura Mica Valahie, București, 2003 . • BLIN, Arnaud; CHALIAND, Gerard; GERE Francois (coord.), Puteri și influențe: Anuar de geopolitică și geostrategie 2000-2001, Corint, București, 2001 . • BODOCAN, Voicu, Geografie politică, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1997 . • BRZEZINSKI Zbigniew, Triada Geostrategică – Conviețuirea cu China, Europa, Rusia, Editura Historia, București, 2006. • BRZEZINSKI, Zbigniew , Marea tablă de sah: supremația americană și imperatiile sale geostrategice, Univers Enciclopedic, București, 2000 • CALVOCORESSI , Peter, Politica Mondială după 1945, Editia 7, Editura Allfa, București, 2000. • CHAUPRADE, Aymeric, THUAL, François Dicționar de geopolitică, Corint, București, 2003. • CLAVAL, Paul , Geopolitică și geostrategie: gândirea politică, spațiul și teritoriul în secolul al XX-		

lea, editura Corint, București, 2001

- DUFOUR Jean-Louis, Crizele Internaționale – De la Beijing 1900 la Kosovo 1999, Editura Corint, ediția 3, București 2001.
- DUGIN, Alexander, Bazele geopoliticii, București, 2011.
- EMANDI, Emil, BUZATU, Gh., Geopolitica, vol . I, Glasul Bucovinei, Iași, 1994
- FONTAINE Andre, Istoria Războiului Rece, (toate volumele), Editura Militară, București,
- FRUNZETI, Teodor; Zodian Vladimir (coordonatori), Lumea 2001, Enciclopedie politică și militară, Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, București , 2011.
- GARDNER Lloyd C., Sferele de influență. Împărțirea Europei între marile puteri de la München la Yalta, Editura București, 1993.
- GÂRZ Florian, De la Atlantic la Urali. Renașterea Europei, Casa Editorială Odeon, București, 2001.
- GUETTA Bernard, Geopolitica rațiune de stat, Editura Aion, București, 2003.
- HLIHOR,Constantin, History and Geopolitics in the 20th Century Europe, București, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, 1999.
- KAPLAN Robert D., Politici de război, Editura Politrom, București, 2002.
- MADOȘA I, Superputerea contestată, Editura Niculescu, București, 2001.
- POSEA C-tin, Balcanii, zonă de interes geopolitic și geostrategic, Editura Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 1999.
- SEREBRIAN, Oleg, Va exploda Estul? Geopolitica spațiului Pontic, Dacia, Cluj-Napoca, 1998.
- SPRUYT, Hendrik, Ending Empire: Contested Sovereignty and Territorial Partition, Cornell University Press, Ithaca, Londra, 2005.
- TAYLOR, Peter J.; FLINT, Colin Political Geography. World-Economy, Nation-State and Locality, editura Prentice-Hall, Harlow, 2000.
- TUATHAIL, Gearóid Ó. , Critical Geopolitics: the Politics of Writing Global Space, Routledge, Londra, 1996
- TUNANDER, Ola et al., Geopolitics in Post-Wall Europe: Security, Territory and Identity, Prio-Sage, Oslo, 1997
- WALLERSTEIN, Immanuel , Geopolitics and Geoculture : essays on the changing worldsystem, Cambridge University Press, 1991

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului.

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se face în alte centre universitare din țară și din străinătate și se axează pe dezvoltarea competențelor profesionale și a celor transversale conform Sistemului Operațional al Calificărilor din Învățământul Superior din România.

10. Evaluare

Tip de activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	- cunoașterea celor mai importante teorii și proiecte geopolitice; - cunoașterea evoluției în plan geopolitic a actorilor relevanți ai sistemului internațional; - capacitatea de a utiliza metodele geopoliticii și a analiza și interpreta evoluția politicii	Examen scris	70%

	internaționale pe baza fundamentelor acestei disciplin		
Seminar / laborator / proiect	- capacitatea de analiză și sinteză geopolitică; - capacitatea de a interpreta corect hărțile geopolitice și strategice; - capacitatea de a comunica/prezenta într-o manieră profesionistă informațiile analizate; - capacitatea de a interpreta codurile geopolitice ale statelor și reprezentările mentale ale spațiilor geografice.	redactarea și prezentarea unui documentar geopolitic de țară	30%
Standard minim de performanta	- cunoașterea principalelor teorii și planuri dezvoltate de școlile de geopolitică relevante (germană, anglo-saxonă, franceză, rusă);		